



Kirkkohallituksen yleiskirje nro 1/2022 11.1.2022

Kirkko ja hyvinvointialueet

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 alkaen 195 kunnalta tai kuntayhtymältä 21 hyvinvointialueelle ja Helsingin kaupungille. Myös pelastuslaitosten tehtävät siirtyvät hyvinvointialueiden vastuulle.

Sote-uudistuksen keskeisenä tavoitteena on, että yhtenäisillä hyvinvointialueilla sekä perus- ja erikoissairaanhoidon että terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yhteistyö lisääntyy. Näin ihmiset saavat nopeammin ja paremmin tarvitsemaansa hoitoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus on parhaillaan toimeenpanovaiheessa. Laki sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä on hyväksytty eduskunnassa. Hyvinvointialueiden päätöksentekijät valitaan tammikuussa 2022 järjestettävissä aluevaaleissa.

Sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksella on monia vaikutuksia seurakuntien ja kirkollisten toimijoiden arkeen. Hyvinvointialueita koskevassa lainsäädännössä seurakunnat tunnustetaan hyvinvointia ja terveyttä edistävinä yhteistyökumppaneina yritysten ja yleishyödyllisten toimijoiden rinnalla. Hyvinvointialueiden näkökulmasta seurakunnat voivat toimia palveluntuottajina ja kumppanuuspohjaisen yhteistyön tekijöinä. Lähtökohtana on, että kuntien tai kuntayhtymien kanssa laaditut nykyiset sopimukset jatkuvat uusilla hyvinvointialueilla. Jokaisen sopimuksen jatkuminen kannattaa kuitenkin varmistaa huolella.

Kirkon ja seurakuntien rooli hyvinvointialueilla muodostuu ennen kaikkea kirkon omien arvojen pohjalta. Kuljemme ihmisten rinnalla elämän jokaisessa vaiheessa – olemme läsnä ilossa, surussa ja kriisien keskellä. Haluamme tuoda toivoa ja turvaa sekä rakentaa

luottamusta ihmisten arjessa ja suomalaisten yhteiskunnassa. Näin seurakuntien perustoiminta voi liittyä vahvasti osaksi hyvinvointialueiden palvelukokonaisuuksia.

On tärkeää, että seurakunnat tarjoavat yhteistyön kättä uusilla hyvinvointialueilla ja osallistuvat aktiivisesti hyvinvointialueiden rakentamiseen jokaisella hyvinvointialueella.

Kirkkohallitus tukee seurakuntia ja hiippakuntia sote-vaikuttamistyössä.

Kirkkohallituksen edustajat osallistuvat sosiaali- ja terveysministeriön alaiseen sote-uudistuksen valtakunnalliseen toimeenpanoryhmään. Lisäksi kirkkohallitus tekee yhteistyötä muiden keskeisten yhteistyötahojen, kuten Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja Kuntaliiton kanssa.

Kirkkohallituksen asiantuntijat ovat koonneet paikallisen vaikuttamisen tueksi kirkkohallituksen liitteenä olevan esityksen kirkosta ja sote-uudistuksesta. Esityksen tarkoituksena on tarjota näkökulmia sote-uudistukseen liittyen ja kannustaa seurakuntia miettimään rooliaan hyvinvointialueiden toimijana. Kalvosarjaa päivitetään uudistuksen toimeenpanon edetessä. Lisäksi kirkkohallitus tuottaa materiaalia myös siitä, mikä on kunnan rooli sote-uudistuksen jälkeen sekä miten seurakuntien ja kuntien yhteistyö mahdollisesti muuttuu.

Sote-uudistukseen liittyy edelleen monia avoimia kysymyksiä. Koska uudistus on vasta toimeenpanovaiheessa, ei näihin kaikkiin kysymyksiin voikaan antaa vielä tässä vaiheessa suoria vastauksia. Monet käytänteet selviävät vasta uudistuksen toimeenpanon yhteydessä. Tässä vaiheessa onkin tärkeää, että seurakunnat ovat aktiivisia omien hyvinvointialueiden käynnistämistyössä ja rakentavat luottamusta paikallisella tasolla. Vain näin seurakuntien rooli ja merkitys tunnistetaan uusilla hyvinvointialueilla.

Lisätiedot:

Kansliapäällikön erityisavustaja Markus Ylimaa, 0505931592, markus.ylimaa(at)evl.fi

Kirkkohallitus

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Petri Määttä
kirkkoneuvos

ISSN 1797-0326